

Dette er en anonymiseret udgave af en afgørelse truffet i en konkret sag i henhold til regler i graveloven. Afgørelsen er ikke generelt gældende og kan ikke bruges til at opnå adgang til gravning andre steder. Ved problemer med graveadgang på privat grund mhp. etablering af bredbånd kan udbydere af bredbånd overveje, om de kan sende en anmodning til grundejer efter gravelovens § 9 j, stk. Når en sådan anmodning ikke imødekommes, kan der være klageadgang til Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (SDFI), hvilket evt. kan starte en lignende sag som den, der førte til denne afgørelse. Da SDFI skal vurdere hver sag konkret, er denne afgørelse ikke udtryk for, at klager altid vil få medhold. Bestemmelserne anvendt i denne afgørelse gælder ikke for andre forsyningsarter så som el, vand, gas m.v.

Kontor
Trådløs infrastruktur

Dato
1. juni 2023

J nr. 1642-4002

/ BENOV

[Navn på ejer]
[Adresse]
[Postnummer og by]

Afgørelse om [udbyder]s adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation fra adressen [adresse] frem til en bygnings adgangspunkt på en række adresser beliggende på [en ø]

1 - Sagsresumé

Styrelsen for Dataforsyning og Infrastruktur (herefter SDFI) modtog d. 27. juni 2022 en klage fra [udbyder] vedr. adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation fra adressen [adresse + matr.nr.] frem til en bygnings adgangspunkt på følgende [antal] adresser beliggende på [en ø] (herefter "tilslutningsadresserne"):

- [Adresser],
- [Adresser], samt
- [Adresser].

Konkret har [udbyder] behov for adgang til matr.nr. [XX] som en adgangsvej til søterritoriet, så der kan etableres et søkabel fra [en by] til [en ø] med henblik på, at der kan etableres højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til tilslutningsadresserne.

[Udbyder] har oplyst, at selskabet fra ejerkredsen af matr.nr. [XX] ikke har modtaget hverken accept af eller indsigelse over [udbyder]s anmodning om adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på matr.nr. [XX], som efter det oplyste er sendt til ejerkredsen af matr.nr. [XX] d. 13. april 2022. SDFI har behandlet klagen efter graveloven¹.

¹ Lov om graveadgang, etablering og udnyttelse af infrastruktur til telekommunikationsformål samt udnyttelse af infrastruktur på tværs af forsyningssektorer m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 845 af 21. august 2019. <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2019/845>

SDFI anmodede ved mail af 6. juli 2022 [udbyder] om yderligere oplysninger i sagen for at kunne vurdere sagen, herunder spørgsmålet om proportionalitet og rimelighed i [udbyder]s anmodning om adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på matr.nr. [XX]. [Udbyder] har ved mail af 31. august 2022 fremsendt yderligere oplysninger til SDFI. [En part i sagen] har ved mail af 19. september 2022 henvendt sig til SDFI med et partsindlæg til sagen og med anmodning om styrelsens snarlige behandling af [udbyder]s klage.

I medfør af forvaltningslovens § 19 foretog SDFI d. 9. november 2022 en partshøring af ejerne af matr.nr. [XX], ejerne af tilslutningsadresserne på [en ø] samt af [udbyder] med frist for høringssvar d. 7. december 2022. Samtidig foretog SDFI via [et lokalråd] en bredere nabohøring af beboere, erhvervsliv m.v. i [en by].

SDFI har modtaget partshøringssvar fra [en part i sagen], [en part i sagen] samt fra en af ejerne af matr.nr. [XX], [navn på ejer]. Modtagne partshøringssvar er i relevant omfang afspejlet i nærværende afgørelse.

2 – SDFI's afgørelse med vilkår

SDFI træffer hermed afgørelse om, at du, [navn på ejer], som medejer af matr.nr. [XX], skal lade [udbyder] og dennes entreprenører få adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation fra matr.nr. [XX] frem til en modtagegrube på [en ø], hvorfra [udbyder] og dennes entreprenører efterfølgende kan etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til en bygnings adgangspunkt på tilslutningsadresserne. Du behøver kun at gøre noget, hvis du ønsker at bruge muligheden for, jf. vilkår nr. 4 og 10, at aftale nærmere, eller hvis du ønsker at bruge muligheden for at klage over afgørelsen som beskrevet i afsnit 5. Afgørelsen træffes på baggrund af klagen fra [udbyder] i medfør af gravelovens § 9 m, stk. 2, jf. § 9 m, stk. 1, nr. 9, og i medfør af gravelovens § 9 n, stk. 1, nr. 5.

SDFI fastsætter følgende vilkår for adgangen i medfør af gravelovens § 9 n, stk. 1, nr. 5. Hjemlen og begrundelsen for vilkårene udfoldes i afsnit 3.4.

2.1 – Anlægsarbejdet, reetablering og ledningens status

1. Adgangen i henhold til denne afgørelse omfatter det anlægsarbejde på matr.nr. [XX], der er nødvendigt for, at [udbyder] og dennes entreprenører kan etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til en modtagegrube på [en ø], hvorfra [udbyder] og dennes entreprenører efterfølgende kan etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til en bygnings adgangspunkt på tilslutningsadresserne. Adgangen til at udføre anlægsarbejde på matr.nr. [XX] ophører, når højhastighedsnettet er etableret frem til en modtagegrube på [en ø], og vilkår nr. 5 vedr. reetablering i denne afgørelse er opfyldt, jf. dog gravelovens § 7 (se afgørelsens afsnit 4).

2. Adgang i henhold til denne afgørelse omfatter ikke den efterfølgende etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation fra den i vilkår nr. 1

nævnte modtagegrube på [en ø] og frem til en bygnings adgangspunkt på tilslutningsadresserne.

3. Adgang i henhold til denne afgørelse forudsætter, at [udbyder] eller dennes entreprenører af øvrige relevante offentlige myndigheder opnår de nødvendige tilladelser eller dispensationer til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på søterritoriet og på arealer underlagt beskyttelsesværdige hensyn frem til modtagegruben på [en ø], og at eventuelle øvrige tilladelser eller dispensationer ikke er bortfaldet eller forældede.

4. [Udbyder] og dennes entreprenørers adgang i henhold til denne afgørelse til at rydde vegetation og bevoksning på matr.nr. [XX] er begrænset til det, der er nødvendigt for at udføre anlægsarbejdet, og som [udbyder] eller dennes entreprenører, såfremt det er relevant, har opnået de nødvendige tilladelser eller dispensationer til af øvrige relevante offentlige myndigheder. Rydning af vegetation og bevoksning skal så vidt muligt aftales med ejerne af matr.nr. [XX], og, såfremt det er relevant, i overensstemmelse med anvisninger fra øvrige relevante offentlige myndigheder.

5. [Udbyder] eller dennes entreprenører skal for egen regning reetablere det berørte område på matr.nr. [XX] til samme stand som før anlægsarbejdet eller som aftalt med ejerne af matr.nr. [XX], dog ikke i bedre stand end før anlægsarbejdet, eller som anvist af relevant offentlig myndighed. [Udbyder] eller dennes entreprenører er forpligtet til på anmodning fra ejerne af matr.nr. [XX] at dokumentere områdets stand og fremtoning før anlægsarbejdet iværksættes, og når reetableringen er foretaget.

6. Dansk Standard (DS) nr. 475, "Norm for etablering af ledningsanlæg i jord" finder anvendelse. Kontrol skal udføres i overensstemmelse med kravene i DS 475. [Udbyder] og dennes entreprenører skal selv sikre fornøden ekspertise til overholdelse af dette.

7. Det højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, som er omfattet af denne afgørelse, og som placeres på matr.nr. [XX], ligger på vilkår om gæsteb princip. Det indebærer, at det af denne afgørelse omfattede højhastighedsnet til elektronisk kommunikation skal fjernes, omlægges eller sikres for [udbyder]s regning på begæring af ejerne af matr.nr. [XX], såfremt det godtgøres, at fjernelsen, omlægningen eller sikringen er nødvendig for iværksættelsen af bygnings- eller jordarbejder eller for den brug, ejerne af matr.nr. [XX] agter at gøre af grunden.

8. Risikoen i forbindelse med anlægsarbejdets udførelse samt tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation og evt. senere arbejder på højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation (tilsyn, reparationer m.v.) påhviler [udbyder], der afholder alle udgifter hertil.

2.2 – Proces for anlægsarbejdet og kommunikation

9. Anlægsarbejdet i henhold til denne afgørelse kan påbegyndes, når sidste nødvendige tilladelse eller dispensation fra øvrige relevante offentlige myndigheder foreligger, og nødvendige tilladelser eller dispensationer ikke er bortfaldet eller forældede, i overensstemmelse med de vilkår, som er fastsat i sådanne nødvendige tilladelser eller dispensationer.

10. Anlægsarbejdet og reetableringen skal udføres inden for den kortest mulige tidsperiode, så brugen af matr.nr. [XX] påvirkes mindst muligt. Påbegyndelsesdatoen for anlægsarbejdet aftales så vidt muligt med ejerne af matr.nr. [XX]. Påbegyndelsesdatoen og en tidsplan for anlægsarbejdet skal i videst muligt omfang meddeles ejerne af matr.nr. [XX] skriftligt fra [udbyder] eller dennes entreprenører.

11. Såfremt der ikke kan opnås enighed med ejerne af matr.nr. [XX] om påbegyndelsesdatoen for anlægsarbejdet, jf. vilkår 10, så kan [udbyder] og dennes entreprenører uden yderligere aftale påbegynde anlægsarbejdet, når sidste nødvendige tilladelse eller dispensation fra øvrige relevante offentlige myndigheder foreligger, og eventuelle nødvendige tilladelser eller dispensationer ikke er bortfaldet eller forældede, i overensstemmelse med de vilkår, som er fastsat i sådanne nødvendige tilladelser eller dispensationer. I dette tilfælde skal [udbyder] eller dennes entreprenører varsle de ejere af matr.nr. [XX], som [udbyder] eller dennes entreprenører er i besiddelse af kontaktoplysninger om, om påbegyndelsesdatoen for anlægsarbejdet senest 14 dage inden påbegyndelsesdatoen.

12. [Udbyder] og dennes entreprenører skal så vidt muligt til enhver tid holde ejerne af matr.nr. [XX] skriftligt underrettet om relevante kontaktpersoner, kontaktadresser, e-mailadresser og telefonnumre, herunder i forbindelse med evt. ejerskifte på matr.nr. [XX] eller i tilfælde af ny ejer af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation.

13. Ejere af matr.nr. [XX] skal mens anlægsarbejdet pågår holde [udbyder] eller dennes entreprenører skriftligt underrettet om relevante kontaktpersoner, kontaktadresser, e-mailadresser og telefonnumre, herunder i forbindelse med evt. ejerskifte af matr.nr. [XX].

2.3 – Tinglysning af højhastighedsnettets tilstedeværelse på ejendommen

14. Højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation og vilkårene for tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation skal tinglyses med tilhørende tinglysningsrids på matr.nr. [XX], jf. også gravelovens § 6. Tinglysningen og udgifterne hertil påhviler [udbyder]. Ejere af matr.nr. [XX] skal i nødvendigt omfang medvirke til tinglysningen.

3 – Sagsfremstilling og begrundelse for afgørelsen

Klagen er indgivet til SDFI af [udbyder], som ønsker at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation fra matr.nr. [XX] beliggende i [en by] frem til tilslutningsadresserne. [Udbyder] er at betragte som udbyder af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, jf. gravelovens § 9 e, stk. 2, nr. 2 og 3, og telelovens² § 2, nr. 1 og 5.

Som led i SDFI's sagsoplysning anmodede SDFI ved mail af 6. juli 2022 [udbyder] om yderligere oplysninger i sagen for at kunne vurdere sagen, herunder sagens omfang og spørgsmålet om proportionalitet og rimelighed i [udbyder]s anmodning om adgang til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på matr.nr. [XX]. [Udbyder] har ved mail af 31. august 2022 fremsendt yderligere oplysninger til SDFI. [En part i sagen] har ved mail af 19. september 2022 henvendt sig til SDFI med et partsindlæg til sagen og med anmodning om styrelsens snarlige behandling af [udbyder]s klage.

I medfør af forvaltningslovens § 19 foretog SDFI d. 9. november 2022 en partshøring af ejerne af matr.nr. [XX], ejerne af tilslutningsadresserne på [en ø] samt af [udbyder] med frist for høringssvar d. 7. december 2022. Samtidig foretog SDFI via [et lokalråd] en bredere nabohøring af beboere, erhvervsliv m.v. i [en by].

SDFI modtog ved mail af 1. december 2022 partshøringssvar fra [en part i sagen]. I partshøringssvaret påpeger [en part i sagen] behovet for beboere og erhvervsliv for at få etableret en højhastighedsforbindelse frem til [en ø], som er blevet muliggjort gennem tilskud fra SDFI's (dengang Energistyrelsen) bredbåndspulje i 2020. [En part i sagen] er utilfreds med, at ejerne af matr.nr. [XX] ikke medvirker til bredbåndsprøjetets gennemførelse og anbefaler på det kraftigste, at SDFI igangsætter de nødvendige tilladelser og tiltag for at gennemføre bredbåndsprøjet.

SDFI modtog ved mail af 5. december 2022 partshøringssvar fra [en part i sagen]. I partshøringssvaret påpeger [en part i sagen] behovet for en stabil internetforbindelse særligt i undervisningsøjemed, herunder i forhold til afvikling af folkeskolens prøver, som for nuværende ikke bliver afviklet på [en ø]. [En part i sagen] udviser stor frustration over den mangelfulde internetdækning på [en ø], idet elevernes læring og lærernes muligheder for en nutidig undervisning er stærkt forringet, hvilket går ud over både læringsglæde og kvaliteten af undervisningen. [En part i sagen] opfordrer på det kraftigste til, at der hurtigt findes en løsning på at få etableret bredbånd på [en ø].

SDFI har telefonisk samt ved opfølgende mail af 6. december 2022 modtaget parts-høringssvar fra en af ejerne af matr.nr. [XX], [navn på ejer]. I sit partshøringssvar giver [navn på ejer] tilladelse til, at [udbyder] kan etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på matr.nr. [XX]. Imidlertid er der [antal] øvrige medejere af

² Lov om elektroniske kommunikationsnet og -tjenester, jf. lovbekendtgørelse nr. 955 af 17. juni 2022 <https://www.retsinformation.dk/eli/lt/2022/955>.

matriklen. [Navn på ejer] vil dog gerne kontaktes af [udbyder] i forbindelse med rydning af vegetation og bevoksning.

SDFI har ikke modtaget yderligere hørings svar.

3.1 – Anmodningens rimelighed

Det følger af bemærkningerne til gravelovens § 9 n, at SDFI i tilknytning til sagsbehandlingen skal vurdere, om den pågældende anmodning om adgang i den indbragte sag er rimelig³. Om rimelighedsbegrebet fremgår følgende af bemærkningerne til gravelovens § 9 j, stk. 3:

En anmodning må eksempelvis anses for rimelig, såfremt anmodningen ikke går videre, end det som er nødvendigt for at opfylde den anmodende udbyders behov. Modsætningsvis vil en anmodning eksempelvis ikke være rimelig, såfremt anmodningen indsendes, uden at udbyderen har et reelt behov for adgang, eller såfremt anmodningen har chikanøs karakter. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis en netoperatør indsender anmodninger med henblik på at forstyrre en anden netoperatørs virksomhed eller uden at have en reel interesse i at bruge adgangspunktet.⁴

[Udbyder] har oplyst, at [udbyder] skal etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation til tilslutningsadresserne. Højhastighedsnettet skal etableres fra matr.nr. [XX] i [en by] og føres under søterritoriet frem til [en ø] via en styret boring. I bilaget til nærværende afgørelse kan ses et oversigtskort, der angiver anlægsarbejdets placering og omfang på matr.nr. [XX]. Anlægsarbejdet indebærer efter det oplyste, at der skal graves fra et eksisterende anlæg på [et vejnavn] frem til et punkt på matr.nr. [XX], hvor der skal etableres en pressegrube, hvorfra den styrede boring under søterritoriet fra [en by] til en modtagegrube på [en ø] skal foretages. I den anmodning, som [udbyder] efter det oplyste har sendt til ejerkredsen af matr.nr. [XX] d. 13. april 2022, har [udbyder] oplyst, at graverenden vil have en bredde på 20 cm og en dybde på 60 cm. Graverenden vil efter det oplyste være ca. 109 meter lang. I anmodningen oplyser [udbyder] endvidere, at pressegruben vil have en længde på ca. 5 meter og en bredde på ca. 3 meter. [Udbyder] har endvidere oplyst, at der vil skulle placeres køreplader (jernplader) af en bredde på 5 meter på dele af arealet for at muliggøre adgang og fremføring af materiel og materialer til byggepladsen. Udlægning af køreplader skal efter det oplyste sikre, at der ikke sker strukturskader i jordbunden. Adgangsvejen vil efter det oplyste blive etableret i

³ Lovforslag nr. L 157 af 27. februar 2015, Folketingstidende 2014-2015, lovforslagets specielle bemærkninger til § 9 n. Kan bl.a. tilgås her: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/201412L00157> eller på side 34 i dette dokument: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20141/lovforslag/157/20141_1157_som_frem-sat.pdf

⁴ Lovforslag nr. L 157 af 27. februar 2015, Folketingstidende 2014-2015, lovforslagets specielle bemærkninger til § 9 j, stk. 3. Kan bl.a. tilgås her: <https://www.retsinformation.dk/eli/ft/201412L00157> eller på side 29 i dette dokument: https://www.ft.dk/ripdf/samling/20141/lov-forslag/157/20141_1157_som_frem-sat.pdf

forbindelse med eksisterende sti, idet denne dog nogle steder vil skulle udvides til 5 meters bredde.

Efter det oplyste vil det være nødvendigt at rydde en del af vegetationen og bevoksningen på matr.nr. [XX]. Den 6. juli 2022 har SDFI anmodet [udbyder] om yderligere oplysninger i sagen, herunder en redegørelse for den type vegetation og bevoksning, der findes på matr.nr. [XX]. Den 31. august 2022 har [udbyder] fremsendt oplysninger herom til SDFI. Det fremgår af det oplyste, at den vegetation og bevoksning, som skal ryddes, er selvsået og mest har karakter af buske og træer af lavvækst, idet der dog er et par birketræer og et egetræ. Endvidere er det oplyst, at store dele af området er domineret af rynkerose. [Udbyder] har efter det oplyste været i dialog med en biolog, der tidligere har været ansat i [en kommune], som har oplyst over for [udbyder], at den selvsåede vegetation ikke er omfattet af den kategoriserede beskyttede naturtype, og at der derfor efter [udbyder]s opfattelse ikke er nogen beskyttelseshensyn til de konkrete arter til hinder for at rydde vegetation og bevoksning m.v. på matr.nr. [XX]. SDFI har ikke fået dette bekræftet af relevante myndigheder og henviser til, at behovet for tilladelser iht. eventuelle regler om beskyttelseshensyn skal afklares iht. vilkår nr. 3 og 4. SDFI har dog lagt oplysningerne om vegetationens karakter til grund i afvejningen af, om anmodningen kan anses for rimelig.

Efter det oplyste er der på matr.nr. [XX] et beskyttet fortidsminde "[navn på fortidsminde]" samt beskyttelseslinje. [Udbyder] har efter det oplyste fået tilladelse af Slots- og Kulturstyrelsen til at gennemføre projektet (dispensation til at foretage ændring i tilstanden i forhold til fortidsmindet).

Efter det oplyste vil det ikke være muligt at fremføre højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation frem til tilslutningsadresserne uden at skulle grave og etablere en pressegrube på matr.nr. [XX] med henblik på en styret boring under søterritoriet frem til [en ø]. Ifølge [udbyder]s oplysninger anmodes der ikke om adgang til at grave i videre omfang, end hvad der er nødvendigt. Den påtænkte løsning er efter det oplyste den mindst indgribende og mindst generende af alle de muligheder, der er blevet afsøgt af [udbyder]. Efter det oplyste findes der ikke eksisterende passiv fysisk infrastruktur, der kan anvendes til at etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til tilslutningsadresserne.

På baggrund af den kommunikation, som SDFI har haft med [udbyder] i relation til nærværende sag, har SDFI ikke anledning til at betvivle nødvendigheden og omfanget af det anlægsarbejde, som der anmodes om adgang til at udføre. Samlet set vurderer SDFI derfor, at anmodningen fra [udbyder] er rimelig.

3.2 – Modtagelse af [udbyder]s anmodning iht. gravelovens § 9 j, stk. 2

[Udbyder] har oplyst, at [udbyder] d. 13. april 2022 sendte et brev til ejerkredsen af matr.nr. [XX], hvoraf der bl.a. fremgik følgende:

**Anmodning om adgang til etablering af net på privat ejendom
iht. lov nr. 741 af 1.6.2015, § 9j, stk. 1, 2 og 3.**

[...] Iht. ovennævnte bestemmelse anmoder vi venligst om adgang til at etablere fibernet på jeres ejendom, matr.nr. [XX]. Nettet etableres frem til adressen/adresserne:

- *[Adresser]*
- *[Adresser], samt*
- *[Adresser]*

[...] Jeres Imødekommelse eller afvisning af vores anmodning skal ske skriftligt og meddeles [udbyder] snarest muligt og senest 2 måneder efter modtagelsen af nærværende anmodning. [...].

[...] Vi anmoder venligst om, at I sender jeres tilkendegivelse på nærværende anmodning [...] snarest muligt, dog senest 2 måneder efter modtagelsen af nærværende anmodning.

Samtidig beder vi også om at modtage jeres stillingtagen til vores forslag omkring betaling af erstatning for fravigelse af gæsteprincippet.

For det tilfælde, at I ikke kan tiltræde vores anmodning om etablering af fibernet i jeres ejendom, kan vi iht. lovgrundlagets § 9m, stk. 1, litra 9), jfr. stk. 2, indbringe spørgsmålet for Energistyrelsen, der herefter træffer afgørelse i sagen.

[Udbyder] har oplyst, at der ikke er modtaget hverken accept eller indsigelse fra ejerne af matr.nr. [XX] inden for to måneder efter datoen for ejernes modtagelse af anmodningen. Anmodningen er efter det oplyste sendt til ejerne af matr.nr. [XX] d. 13. april 2022. Den 6. juli 2022 har SDFI anmodet [udbyder] om yderligere oplysninger i sagen, herunder bl.a. dokumentation for, hvornår den til ejerne af matr.nr. [XX] fremsendte anmodning om adgang til etablering af højhastighedsnet til elektronisk kommunikation er fremsendt, samt dokumentation for, at anmodningen er modtaget af ejerne af matr.nr. [XX]. [Udbyder] har d. 31. august 2022 fremsendt dokumentation i form af en afleveringskvittering ("track and trace") med brev-id-numre for, at brevene er leveret til ejerne af matr.nr. [XX]. SDFI lægger derfor til grund, at ejerne af matr.nr. [XX] må antages at have modtaget anmodningen fra [udbyder].

SDFI lægger derfor til grund, at ejerne af matr.nr. [XX] ikke har imødekommet anmodningen fra [udbyder]. SDFI kan konstatere, at der er gået mere end to måneder, siden anmodningen må antages at være modtaget af ejerne af matr.nr. [XX]. SDFI bemærker dog, at en af ejerne af matr.nr. [XX], [navn på ejer], i forbindelse med den af SDFI foretagne partshøring har givet sin tilladelse til, at [udbyder] kan etablere højhastighedsnet til elektronisk kommunikation på matr.nr. [XX]. Der er

imidlertid [antal] andre ejere af matr.nr. [XX], som ikke har reageret på SDFI's partshøring.

SDFI vurderer derfor, at [udbyder] har grundlag for at indgive en klage til SDFI.

3.3 – Eksisterende forbindelser på tilslutningsadresserne

Det følger af gravelovens § 9 j, stk. 6, at adgang til etablering af et net frem til en bygnings adgangspunkt i henhold til gravelovens § 9 j, stk. 2, ikke finder anvendelse i tilfælde, hvor følgende to betingelser begge er opfyldt:

1. Der skal ved en afgørelse efter telelovens afsnit IV eller ved regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V være sikret adgang (for andre udbydere) til et eksisterende net på adressen.
2. Dette net skal være egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet.

Tilslutningsadresserne har ifølge tjekditnet.dk adgang til følgende hastigheder og Teknologier pr. 31. maj 2023:

- Alle [antal] tilslutningsadresser har adgang til minimum 100 Mbit/s via mobilt bredbånd.
- [Antal] ud af de [antal] tilslutningsadresser har endvidere adgang til mindre end 30 Mbit/s via kobbernettet (xDSL). [Antal] ud af disse [antal] tilslutningsadresser ser ud til endvidere at have adgang til 1000 Mbit/s via fiber.
- [Antal] ud af de [antal] tilslutningsadresser har endvidere adgang til minimum 30 Mbit/s via kobbernettet (xDSL). [Antal] ud af disse [antal] tilslutningsadresser ser ud til endvidere at have adgang til 1000 Mbit/s via fiber.
- [Antal] ud af de [antal] tilslutningsadresser har ikke adgang via kobbernettet (xDSL). [Antal] ud af disse [antal] tilslutningsadresser ser dog ud til at have adgang til 1000 Mbit/s via fiber.

Vurdering af de mobile forbindelser

For så vidt angår de mobile forbindelser på tilslutningsadresserne har SDFI undersøgt, om betingelse 1 (vedrørende afgørelser efter telelovens afsnit IV eller regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V) er opfyldt og har fundet følgende:

- Afgørelser efter telelovens afsnit IV træffes af Erhvervsstyrelsen. Erhvervsstyrelsen har til dato ikke pålagt forpligtelser i afgørelser i henhold til telelovens afsnit IV, der vedrører mobilt bredbånd.
- Følgende regler er udstedt i medfør af telelovens afsnit IV. Disse bekendtgørelser indeholder ikke regler, der sikrer andre udbydere adgang til de mobile bredbåndsforbindelser på tilslutningsadresserne.
 - Bekendtgørelse nr. 517 af 27. maj 2016 om sektorspecifik fusionskontrol på telemarkedet.⁵

⁵ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2016/517>

- Bekendtgørelse nr. 398 af 2. maj 2011 om alternativ tvistbilæggelse mellem udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.⁶
- Bekendtgørelse nr. 399 af 2. maj 2011 om høringsprocedurer i forbindelse med markedsundersøgelser på markedet for elektroniske kommunikationsnet og -tjenester.⁷
- Bekendtgørelse nr. 385 af 27. april 2011 om priskontrolmetoder.⁸
- Bekendtgørelse nr. 374 af 27. april 2006 om regnskabsregler for visse udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester.⁹
- Følgende regler er udstedt i medfør af telelovens afsnit V:
 - Bekendtgørelse nr. 384 af 21. april 2011 om koordineret anvendelse af netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter samt ledningsnet i bygninger.¹⁰ Det følger af bekendtgørelsens § 2, stk. 2, at bekendtgørelsen ikke finder anvendelse på netelementer i elektroniske kommunikationsnet og tilhørende faciliteter, hvis fælles udnyttelse reguleres i masteloven.¹¹ Netelementer som fx mobilmaster, der er relevante for mobilnet, er netop reguleret i masteloven og er således ikke genstand for regler fastsat i medfør af telelovens afsnit V. I øvrigt bemærker SDFI, at bekendtgørelse nr. 384 af 21. april 2011 alene sikrer adgang til et eksisterende net i konkrete tilfælde, hvor en landzone- eller bygningsmyndighed (kommuner) fastsætter vilkår eller påbud efter bekendtgørelsens § 4, § 5 eller § 8, og at det vil være en forudsætning for, at undtagelsen i gravelovens § 9 j, stk. 6, finder anvendelse, at der foreligger konkrete vilkår eller påbud efter disse bestemmelser fra kommunen, der konkret sikrer adgangen til et eksisterende net, der er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet til de pågældende tilslutningsadresser. Da mobilmaster m.v. ikke er omfattet af bekendtgørelsen, har det dog ikke været nødvendigt at undersøge, om dette er tilfældet.

På den baggrund vurderer SDFI, at alle tilslutningsadresserne har adgang til eksisterende net via mobilt bredbånd. Der er imidlertid ikke ved en afgørelse efter telelovens afsnit IV eller ved regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V, sikret andre udbydere adgang til noget af de eksisterende mobilnet, dvs. betingelse 1 er ikke opfyldt. Allerede derfor kan de mobile bredbåndsforbindelser ikke føre til, at undtagelsen i gravelovens § 9 j, stk. 6, finder anvendelse, uanset om de konkret tilgængelige forbindelser er at betragte som højhastighedsnet i gravelovens forstand. SDFI har derfor ikke fundet det relevant at undersøge, om betingelse 2 om, at

⁶ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2011/398>

⁷ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2011/399>

⁸ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2011/385>

⁹ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2006/374>

¹⁰ <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2011/384>

¹¹ Lov om etablering og fælles udnyttelse af master til radiokommunikationsformål og udnyttelse af infrastruktur til opsætning af trådløse adgangspunkter med lille rækkevidde m.v., jf. lovbekendtgørelse nr. 420 af 10. marts 2021. <https://www.retsinformation.dk/eli/ta/2021/420>

nettet skal være egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet, er opfyldt.

Vurderingen af de mobile forbindelser indebærer, at de [antal] adresser, som ikke har nogen faste forbindelser, ikke er omfattet af undtagelsen i gravelovens § 9 j, stk. 6.

Vurdering af faste forbindelser

For så vidt angår de faste forbindelser er det SDFI's vurdering, at [antal] af de [antal] tilslutningsadresser har adgang til eksisterende net via kobbernettet (xDSL) og/eller via fiber, der er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester.

For så vidt angår faste forbindelser via fiber

I forhold til tilslutningsadresser med en fast forbindelse via fiber er andre udbyderes adgang til fibernet på de pågældende tilslutningsadresser ifølge Erhvervsstyrelsen ikke sikret ved en afgørelse truffet af Erhvervsstyrelsen efter telelovens afsnit IV eller regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V. Betingelse 1 er således ikke opfyldt. Se dog nedenfor for så vidt angår de [antal] tilslutningsadresser, der ud over fiber også er dækket af en fast forbindelse via kobber.

For så vidt angår faste forbindelser via kobber

I forhold til kobbernettet (xDSL) er andre udbyderes adgang til kobbernettet på de [antal] adresser sikret ved en tilsagnsafgørelse¹² af 17. december 2021 truffet af Erhvervsstyrelsen efter telelovens afsnit IV. SDFI vurderer, at betingelse 1 (vedrørende afgørelser efter telelovens afsnit IV eller regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V) således er opfyldt.

SDFI har derfor undersøgt, om betingelse 2 (nettet skal være egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet) er opfyldt. Erhvervsstyrelsens tilsagnsafgørelse af 17. december 2021 over for TDC A/S sikrer ikke adgang til bestemte hastigheder. På tjekditnet.dk vises de udbudte hastigheder for tilslutningsadresserne. De teknisk mulige hastigheder for en given adresse er typisk lidt højere. For en række af adresserne gælder det, at netejer ikke selv udbyder hastigheder via de pågældende net, der opfylder kravene til et "højhastighedsnet" i gravelovens forstand. På den baggrund og idet tilsagnsafgørelsen ikke sikrer adgang til bestemte hastigheder, vurderer SDFI, at afgørelsen ikke påbyder netejer at tilbyde adgang til, at andre udbydere kan udbyde højere hastigheder til disse adresser, end hvad netejer selv kan udbyde.

For de [antal] adresser med adgang til et eksisterende net kan SDFI konstatere, at kun [antal] af de [antal] adresser har adgang til minimum 30 Mbit/s via kobbernettet (xDSL). Derimod har de resterende [antal] adresser kun adgang til mindre end 30

¹² Tilsagnsafgørelse af 17. december 2021 over for TDC A/S på engrosmarkedet for netadgang til lav-kapacitetsinfrastruktur på et fast sted (M3LC).

Mbit/s via kobbernettet (xDSL). Tilsagnsafgørelsen sikrer således efter SDFI's vurdering adgang til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet på de [antal] adresser, som har adgang til minimum 30 Mbit/s via kobbernettet (xDSL).

Konklusion

På den baggrund vurderer SDFI, at der for [antal] af de [antal] tilslutningsadresser ikke ved en afgørelse truffet i medfør af telelovens afsnit IV eller ved regler fastsat i medfør af telelovens afsnit IV eller V er sikret adgang for andre udbydere til et eksisterende net, som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet (som defineret i gravelovens § 9 e, stk. 2). Disse [antal] tilslutningsadresser vurderes derfor ikke at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i gravelovens § 9 j, stk. 6.

For så vidt angår [antal] ud af de [antal] tilslutningsadresser, som har adgang til minimum 30 Mbit/s via kobbernettet (xDSL), så vurderer SDFI, at der er sikret adgang til et eksisterende net, som er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over et offentligt højhastighedsnet (som defineret i gravelovens § 9 e, stk. 2). Disse [antal] tilslutningsadresser vurderes derfor at være omfattet af undtagelsesbestemmelsen i gravelovens § 9 j, stk. 6.

3.4 – Hjemmel og baggrund for fastsættelse af vilkår

Nærværende sag angår adgang til at etablere et højhastighedsnet til elektronisk kommunikation frem til en bygnings adgangspunkt på tilslutningsadresserne og indebærer adgang til at udføre anlægsarbejder på matr.nr. [XX] i medfør af gravelovens § 9 j, stk. 2. Følgende fremgår af bemærkningerne til gravelovens § 9 j, stk. 2:

Omfattet af bestemmelsen er enhver ejer af ejendomsretten fra et eksisterende net frem til adgangspunktet.

*Bestemmelsen indebærer, at udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation kan nedgrave eller opsætte elementer af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, herunder både passive elementer, fx tomrør, og aktive elementer, fx fiberkabler, der er egnet til udbud af elektroniske kommunikationstjenester over højhastighedsnet, frem til en bygnings adgangspunkt.
[...]*

Adgangen kan indebære, at udbydere skal have mulighed for at grave i jord ejet af en anden end ejeren af adgangspunktet for at nå frem til adgangspunktet i eller udenfor bygningen. Netoperatøren og ejeren af ejendommen vil i givet fald skulle aftale de nærmere omstændigheder for gennemføringen af nettet. Bestemmelsen indeholder i den forbindelse et krav om, at adgangen til føring af nettet skal gives på rimelige vilkår og betingelser, herunder eventuel pris.

[...]

En ejer af privat ejendom vil som følge af bestemmelsen blive påvirket på den måde, at ejeren vil skulle tåle, at der udføres gravearbejde på sin ejendom. Den fysiske påvirkning, som indgrebet vil medføre, vil variere, alt efter hvordan gravearbejdet i det konkrete projekt vil påvirke omgivelserne. Ofte vil en stikledning kunne etableres ved at skyde den gennem jorden frem til bygningen – dvs. uden at der skal graves mere end et hul til brug for underskydningen. En mere betydningsfuld påvirkning vil kunne være, hvor der vil være behov for reetablering af det påvirkede område af ejendommen. Det kunne eksempelvis være tilfældet, hvor et kabel skal nedgraves i græsplæne, under flisebelægning, træer, buske, bede m.v. Det er i forbindelse med udøvelsen af retten forudsat, at privat ejendom påvirkes mindst muligt ved at udnytte eventuel eksisterende passiv fysisk infrastruktur og ved at reetablere det berørte område. Endvidere vil varigheden af et eventuelt gravearbejde afhænge af omfanget i det konkrete tilfælde, men det antages at være ganske kortvarigt. Hertil kommer reetablering af det påvirkede område.

En eventuel negativ påvirkning af værdien af tredjemands ejendom kan kompenseres i form af tredjemands krav om betaling (og fastsætte andre rimelige vilkår) for graveadgangen, jf. § 9 j, stk. 4.

Det bemærkes, at udbydere af offentlige højhastighedsnet til elektronisk kommunikation, som gives adgang til at etablere deres net igennem tredjemands private ejendom, ikke får ejerskab over ejendommen, dvs. adgangen påvirker ikke ejerforholdet til ejendommen. Adgang til ejendommen indebærer derimod, at den udbyder, der får adgang, får en brugsret til den pågældende ejendom i relation til etableringen af det elektroniske kommunikationsnet.

Nærværende afgørelse er truffet med hjemmel i gravelovens § 9 n, stk. 1, nr. 5, hvoraf det fremgår, at SDFI kan træffe afgørelse og herunder fastsætte eventuelle vilkår og betingelser, herunder eventuel pris.

SDFI's fastsættelse af vilkår og betingelser, herunder eventuel pris, skal være "rimelige og ikkediskriminerende". Der er ikke i øvrigt fastsat klare afgrænsninger af, hvilken type vilkår SDFI kan fastsætte. SDFI vurderer derfor, at SDFI har hjemmel til at fastsætte ethvert rimeligt og ikkediskriminerende vilkår, der kan bidrage til, at der opnås adgang i overensstemmelse med gravelovens § 9 j, stk. 2, og i overensstemmelse med bemærkningerne også vilkår, der sikrer, at privat ejendom påvirkes mindst muligt.

Vilkårene i afsnit 2.1 i nærværende afgørelse har til formål at begrænse anlægsarbejdet til det nødvendige og mindst mulige, at sikre reetablering, at skabe klarhed om arbejdets omfang, risikoansvaret og den juridiske status for det etablerede højhastighedsnet til elektronisk kommunikation samt at sikre, at alle omkostninger til anlægsarbejdet, til reetableringen og til senere ledningsarbejder (herunder i medfør af gæsteprincippet) afholdes af [udbyder], således at adgangen er mindst muligt indgribende for ejerne af matr.nr. [XX]. Vilkårene i afsnit 2.2 er af processuel karakter og sikrer kommunikation mellem parterne og klarhed om den praktiske gennemførelse af anlægsarbejdet. Vilkåret i afsnit 2.3 har til formål at sikre parternes retsstilling for fremtiden, herunder eventuelle nye ejere af matr.nr. [XX].

SDFI vurderer, at vilkårene som fastsat i denne afgørelse er rimelige og ikkediskriminerende samt bidrager til, at matr.nr. [XX] påvirkes mindst muligt.

3.5 – Spørgsmål om kompensation

SDFI har overvejet, om en kompensation er relevant, jf. formuleringen i bemærkningerne til gravelovens § 9 j, stk. 2, om, at en eventuel negativ påvirkning af værdien af tredjemands ejendom kan kompenseres i form af tredjemands krav om betaling for graveadgangen. SDFI kan konstatere, at [udbyder] i sin anmodning af 13. april 2022 tilbød ejerne af matr.nr. [XX] to alternativer:

Efter vores nedlægning af fiber i jeres jord, vil [udbyder] ligge på det såkaldte gæsteprincip. Dvs., at hvis I senere skal anvende jeres ejendom, sådan at det bliver nødvendigt at ledningen skal flyttes eller omlægges, så betaler [udbyder] for omkostningerne hertil.

Vi har allerede været i kontakt med [navn på museum], [navn på museum] og slots- og kulturstyrelsen og sikret at vi har tillades til at udføre den styrte boring under det fortidsminde der befinder sig på jeres matrikel. [Navn på fortidsminde] / Fredningsnr. [XXXXX]. Det har vi gjort for at I ikke skal forholde jer til en anmodning, som ikke kan gennemføres på grund af manglende tilladelse fra den relevante myndighed. Se Bilag 2.

Der er også den mulighed, at vi fraviger gæsteprincippet mod at betale jer en erstatning herfor. Betaling af erstatning herfor betyder, at hvis det senere bliver nødvendigt at flytte/omlægge [udbyder]s kabel pga. jeres eller kommende ejers ændrede anvendelse af ejendommen, så vil det være jer eller kommende ejere, der skal betale for omkostningerne til flytning eller omlægning.

Det er jer, der træffer beslutning om, hvilken løsningsmodel, I foretrækker.

Hvis I er indstillet på, at gæsteprincippet fraviges og I får udbetalt en erstatning, så foreslår vi, at denne fastsættes til kr. [beløb]. Vi har, også i tilfælde hvor jeres ejendom ikke er at betragte som en landbrugsejendom, taget udgangspunkt i standardvilkårene for el- og fiberanlæg på landbrugsjord (landsaftale for el- og fiberanlæg for landbrugsjord).

Uanset om I vælger, at [udbyder] skal ligge på gæsteprincippet eller ej, skal der iht. lovgrundlagets § 6 udarbejdes en deklaration som skal tinglyses. [Udbyder] afholder alle udgifter forbundet med udarbejdelse af deklaration og tinglysning heraf.

Anmodningen synes at afspejle domstolspraksis, hvorefter det ulovbestemte (almindelige) gæsteprincip i fravær af en klar aftale om vilkårene for en lednings beliggenhed typisk anses for fraveget, hvis der har været betalt en erstatning for en lednings tilstedeværelse. Når der indgås eksplicit aftale om, at en ledning er beliggende på vilkår om gæsteprincip, er der dog intet til hinder for, at der i tillæg hertil også aftales en kompensation, da det ulovbestemte gæsteprincip som udfyldende retsregel kun skal inddrages i fravær af en klar aftale om vilkårene for en lednings tilstedeværelse. SDFI har derfor vurderet, (1) hvorvidt højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation skal ligge på vilkår om gæsteprincip eller på andre vilkår, (2) hvorvidt der givet vilkårene for tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation er grundlag for nogen kompensation for højhastighedsnettets tilstedeværelse, og (3) hvorvidt anlægsarbejdet og den deraf ændrede tilstand i landskabet i øvrigt giver grundlag for kompensation.

Ad (1) Spørgsmål om vilkår for højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation
Konsekvenserne af en fravigelse af gæsteprincippet kan være, at nuværende og fremtidige ejere får en tidsubegrænset pligt til selv at betale for en eventuel omlægning, flytning eller fjernelse af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation i forbindelse med en af ejerne af matr.nr. [XX] ændret arealanvendelse. SDFI vurderer, at en fravigelse af gæsteprincippet på den baggrund potentielt kan have negative økonomiske konsekvenser for nuværende og fremtidige ejere af matr.nr. [XX].

Hvorvidt og i hvilken grad en fravigelse af gæsteprincippet får negative økonomiske konsekvenser for nuværende og fremtidige ejere af matr.nr. [XX] afhænger af ejernes fremtidige ønsker og behov til ændret arealanvendelse (samt de lovgivningsmæssige rammer herfor), som det ikke er muligt for SDFI at forudse. SDFI kan ikke vurdere, hvilken kompensation der i tilstrækkelig grad ville være egnet til at sikre ejerne af matr.nr. [XX], hvis gæsteprincippet skulle fraviges.

SDFI vurderer derfor, at hensynet i bemærkningerne til gravelovens § 9 j, stk. 2, til at påvirke privat ejendom mindst muligt og hensynet til at undgå en negativ påvirkning af ejendommens værdi i udgangspunktet bedst varetages ved, at

højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation ligger på vilkår om gæsteprincip, som fastsat i vilkår nr. 7 i denne afgørelse.

Ad (2) Spørgsmål om kompensation for tilstedeværelse af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation

Når højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation ligger som gæst på ejendommen, jf. vilkår nr. 7, og vilkårene for tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation desuden tinglyses, jf. vilkår nr. 14, har ejerne af matr.nr. [XX] retssikkerhed for at blive friholdt for eventuelle fremtidige omkostninger til omlægning, flytning eller fjernelse af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation, og der er således ikke behov for en kompensation for disse risici. Endvidere er det SDFI's vurdering, at vilkår nr. 5 om reetablering sikrer, at det berørte areal reetables til samme stand som før anlægsarbejdet eller som aftalt med ejerne af matr.nr. [XX], dog ikke i bedre stand end før anlægsarbejdet, eller som anvist af relevant offentlig myndighed. Med vilkåret om reetablering sammenholdt med vilkåret om at højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation ligger på vilkår om gæsteprincip, så er det SDFI's vurdering, at der dermed ikke vil være en begrænsning i ejerkredsens adgang til området eller fremtidige anvendelse af området i øvrigt.

På den baggrund vurderer SDFI derfor, at der ikke er grundlag for at bestemme, at ejerne af matr.nr. [XX] skal modtage kompensation for tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation.

Ad (3) Spørgsmål om kompensation for anlægsarbejdet og deraf ændret tilstand i landskabet i øvrigt

For så vidt angår spørgsmålet om en kompensation for selve anlægsarbejdet og den deraf ændrede tilstand i landskabet vurderer SDFI, at vilkår nr. 5 om reetablering sikrer, at det berørte areal reetables til samme stand som før anlægsarbejdet eller som aftalt med ejerne af matr.nr. [XX], dog ikke i bedre stand end før anlægsarbejdet, eller som anvist af relevant offentlig myndighed. Efter anlægsarbejdets afslutning vil vegetation og bevoksning således have mulighed for at vokse frem på ny, om end det kan være i en ændret form end før anlægsarbejdet. Det er SDFI's vurdering, at der dermed ikke vil ske en varig forringelse af områdets stand eller en begrænsning i ejerkredsens adgang til området eller anvendelse af området i øvrigt. Der henvises i øvrigt til vilkår nr. 7, hvorefter højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation ligger på vilkår om gæsteprincip. Eventuelle praktiske gener, mens anlægsarbejdet pågår, er i lyset af vilkåret om reetablering ikke egnet til varigt at påvirke ejendommens værdi negativt, og det fremgår af bemærkningerne til § 9 j, stk. 2, at "ejeren vil skulle tåle, at der udføres gravearbejde på sin ejendom".

Konklusion vedr. spørgsmålet om kompensation

Vilkår nr. 5 om reetablering sikrer, at det berørte areal reetables til samme stand som før anlægsarbejdet eller som aftalt med ejerne af matr.nr. [XX], dog ikke i bedre stand end før anlægsarbejdet, eller som anvist af relevant offentlig myndighed.

Vilkår nr. 8 placerer risikoen i forbindelse med anlægsarbejdets udførelse samt tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation hos [udbyder], hvorved ejerne af matr.nr. [XX] friholdes herfor. Jf. vilkår nr. 14 påhviler også udgifter til tinglysning [udbyder].

SDFI vurderer samlet set, at vilkårene fastsat i denne afgørelse sikrer ejerne af matr.nr. [XX] mod negativ økonomisk påvirkning af ejendommen, hvorfor SDFI vurderer, at der ikke er grundlag for kompensation. Dette gælder både i forhold til spørgsmålet om kompensation for vilkårene for højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation, spørgsmålet om kompensation for tilstedeværelsen af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation og spørgsmålet om kompensation for anlægsarbejdet og deraf ændret tilstand i landskabet i øvrigt.

4 – Oplysning om øvrige relevante love og regler

Herunder fremgår en række regler, der har relevans for sagen, men som gælder generelt i kraft af lovgivningen, og som der derfor ikke er behov for at fastsætte vilkår om i nærværende afgørelse. Afsnittet er ikke en udtømmende opremsning af relevante regler.

Relevante regler vedr. anlægsarbejdet

Det påhviler [udbyder] og dennes entreprenører at skaffe sig fornøden underretning om eksisterende anlæg af enhver art, som er gravet ned på matr.nr. [XX] fra relevante ledningsejere m.v., jf. LER-loven.

Bekendtgørelse nr. 583 af 8. juli 1997 om nedlægningsdybder for telekabler og begrænsning af erstatning ved beskadigelse af telekabler finder anvendelse angående spørgsmålet om nedlægningsdybder.

Relevante regler vedr. højhastighedsnettets status

Gravelovens § 7 om adgang finder anvendelse på højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation. Bestemmelsen indebærer, at udbydere af offentlige elektroniske kommunikationsnet skal have adgang til mod godtgørelsen af den derved forårsagede ulempe og skade at færdes på offentlige og private arealer, i det omfang nedlægning af kabler/ledninger til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester eller reparationerne heraf m.v. nødvendiggør dette. Bestemmelsen kan bl.a. være relevant ved fremtidige behov for reparationer på højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation.

Gravelovens § 5 finder anvendelse på højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation. Bestemmelsen indebærer, at man inden påbegyndelse af bygnings- eller jordarbejder eller iværksættelse af nogen anden foranstaltning, hvorved et kabel/ledning til brug for elektroniske kommunikationsnet eller -tjenester nedgravet på arealet kan udsættes for forstyrrelse eller beskadigelse, skal anmelde bygnings- eller jordarbejdet til kablets/ledningens ejer. Anmeldelse skal ske inden 8 dage før påbegyndelsen af bygnings- eller jordarbejder eller, for så vidt en pludselig indtrædt

begivenhed har nødvendiggjort arbejdets uopholdelige udførelse, snarest muligt og senest samtidig med dets påbegyndelse.

Gravelovens § 4 og bekendtgørelse nr. 583 af 8. juli 1997 om nedlægningsdybder for telekabler og begrænsning af erstatning ved beskadigelse af telekabler kan efter omstændighederne finde anvendelse ved beskadigelse af højhastighedsnettet til elektronisk kommunikation.

5 – Klagevejledning og håndhævelse

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. gravelovens § 9 p.

Afgørelsen kan indbringes for domstolene. Domstolene vil ved et evt. søgsmål træffe afgørelse om, hvorvidt søgsmålet skal tillægges opsættende virkning.

Håndhævelse af reglerne på området skal ske i privatretligt regi. Det er således op til parterne selv at søge reglerne håndhævet.

Med venlig hilsen

Benjamin Overvad
+45 72 54 56 08
benov@sdfi.dk

Bilag: Oversigtskort, der angiver anlægsarbejdets placering og omfang på matr.nr. [XX].

[Oversigtskort]

Kilde: [Udbyder]